

Vážení čtenáři,

vstupujeme do druhé poloviny prázdnin a turistická sezóna je v plném proudu. Ohlédneme se za vycházkou po bojišti u Tovačova z roku 1866, kde byla také uctěna památka padlých. Nabídneme vám další lákadla na hradech a zámcích v našem regionu, do Velké Bystřice vás pozveme na představení Moravského divadla Olomouc, přineseme zkušenosti dlouholetého štěpánovského kronikáře Mojžíra Lýska, pozveme vás na výstavu uznávaného řezbáře Miroslava Srost-

líka Moravského, Moravský ornitologický spolek zaznamenal na Holešovsku výskyt vzácného dropa velkého, do výběhu olomoucké zoo se vrátili gepardi, velmi zajímavé jsou pozvánky SEV Iris. Tradiční výstup na sv. Hostýn nás čeká poslední prázdninovou neděli.

V barevné verzi můžete náš měsíčník sledovat na www.kcolomouc.cz. Pěkný zbytek prázdnin přeje

Redakce

- Drobné památky Prostějoviček
- ČSOP – Ekocentrum Iris v srpnu
- Drop velký se objevil u Holešova
- MGO Prostějov
- Srpnové akce na hradě Šternberk
- TIC Konice
- Knihovna města Olomouce
- kulturní akce ve Velké Bystřici
- Hold poslednímu přemyslovskému králi
- 157. výročí bitvy u Tovačova

XVI. Josefkol

Již XVI. ročník Josefkolu, setkání mistrů řemesla kolářského, kočárnického i mistrů opratí, proběhl ve dnech 22.–23. července v zámeckém parku v Čechách pod Kosířem. Pro pana Václava Obra, ředitele, restaurátora a zakladatele Muzea kočárů je tato akce nejen vyvrcholením celoroční práce, ale také připomínkou 15. výročí položení základního kamene muzea na zelené louce, 20. výročí existence spolku Kočáry Mylord a završením 30 let práce v oboru kočárnictví.

Ve stylově pojaté aréně se v průběhu dne prezentovalo všech devatenáct druhů

řemesel, které jsou při zhotovení kočárů třeba. Od kolářů, kovářů a podkovářů, přes sedláře, řezbáře a čalouníky až po lampáře, bičáře a prýmkaře. Ukázky jejich práce až po prezentaci hotového díla

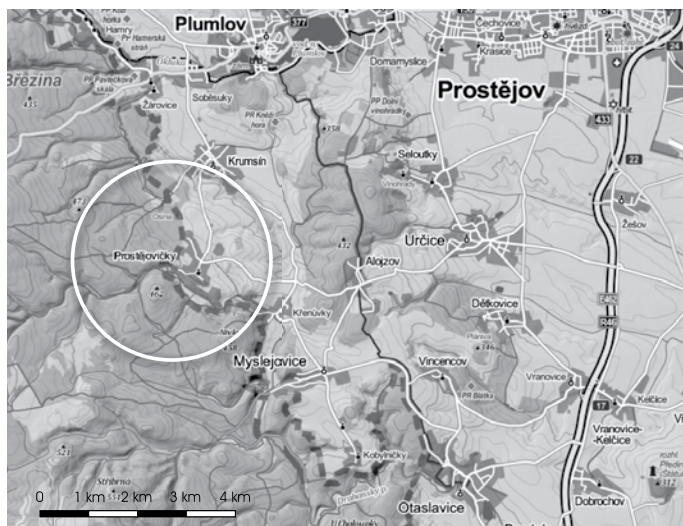

jsou vždy důležitým poselstvím pro příslušníky mladé generace. Velmi působivé bylo zejména natahování nového ráfu na loukoťové kolo a ukázky zpracování listových plátů hamrováním těžkým kladivem. Vyvrcholením programu byla večerní část – Koně vody a nebe – za svitu ohňů, loučí a lamp. Účastnil jsem se většiny z uplynulých ročníků a vždy jsem odcházel s pocitem velkého obohacení a novou energií. Protože ten, kdo chce zapalovat, musí sám hořet. A to se panu Obrovi daří již 30 let. Ale odcházím vždy také s pokorou, protože jak pan cechmistr s oblibou na začátku každé své výpravy říká: „Cesta bude dlouhá.“

Pavel Andrš

Prostějov jih

Drobné památky Prostějoviček

Vesnice Prostějovičky leží na svahu pod kopcem, na okraji vojenského újezdu Březina. Armáda jí vzala více než polovinu jejich katastru. Pro civilisty zde končí silnice, dále po ní mohou jet jen vojáci. Vesnice se v písemných pramenech připomíná v roce 1347 a patřila vždy k Plumlovskému panství. Stejně jako název Prostějov mají i Prostějovičky svůj původ v osobním jméně Prostěj. Říkalo se jim i Prostějovice či Prostějůvky.

Místním památkám vévodí kaple sv. Anny na návsi, kterou si vesničané postavili v druhé polovině 19. století. V kapli bývá každou sobotu mše svatá. Na návsi u kaple můžeme vidět ještě kamenný kříž,

postavený nákladem Tomáše a Terezie Začalových v roce 1882 a sochu sv. Josefa, kterou „Ku cti a chvále Boží v čase války darovali manželé Antonín a Františka Nezvalovi v roce 1915“.

U silnice do Křenůvek stojí mezi dvěma lipami sloupek s obrázkem Panny Marie. Dřevěnou skříňku s obrázkem zřejmě zavěsili občané na dolní část bývalého dřevěného kříže, který tu dříve stál.

Dva kamenné kříže stojí také u silnice do Krumsína. Ten starší pochází z roku 1748, a jak dokládá český nápis na podstavci, byl postaven nákladem „Mikuláše Konšela souseda zdejšího“. Nad bývalým rybníkem se u silnice nachází nový hřbi-

tov se žulovým křížem z roku 1954. Pod hřbitovní zidkou je umístěn velmi pěkně zrenovovaný pomník obětem první světové války, který obsahuje celkem 16 jmen padlých mužů.

U silnice pod hřbitovem stojí také stavba čtyřhranné Boží muky s výklenkem a kovovým křížkem. Je to nemovitá kulturní památka, která pochází z roku 1840.

Dále u silnice ke Krumsínu stojí ještě poškozený kamenný kříž z roku 1832 a obrázek sv. Cyrila a Metoděje na sloupku.

K památkám Prostějoviček patřil ještě jeden kříž u lesní cesty nad hájenkou V osikách. Ten jsem však už nenašel. Zato

Kaple sv. Anny na návsi

Drobné památky Prostějoviček

Kamenný kříž
z r. 1882 před
kaplí

Socha sv. Josefa z r. 1915 u kaple

Kamenný kříž
z roku 1748

mě zaujala litinová deska zasazená před domem č. 35. Je to staré označení obce, pocházející někdy z poloviny 19. století. Litinová písmena na desce oznamují, že je tu:

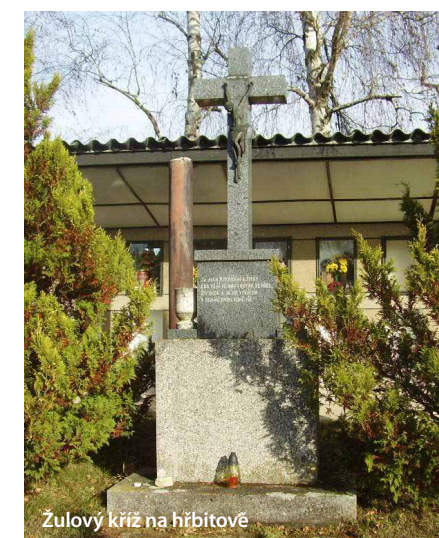
Zem: Morava
Kraj: Holomouc
Okres: Plumlov
Obec a osada: Prostějovičky

Obec Prostějovičky se rozvíjí, je tu velká chatová osada, staví se nové domy i dřevěné sruby. Vesnice žije čilým společenským životem a tak ať přijedete v kterémkoliv měsíci, můžete zde vidět mladé i staré, jak se baví.

Ján Kadlec

Litinová deska s označením obce

Žulový kříž na hřbitově

Pohled na obec pod lesy

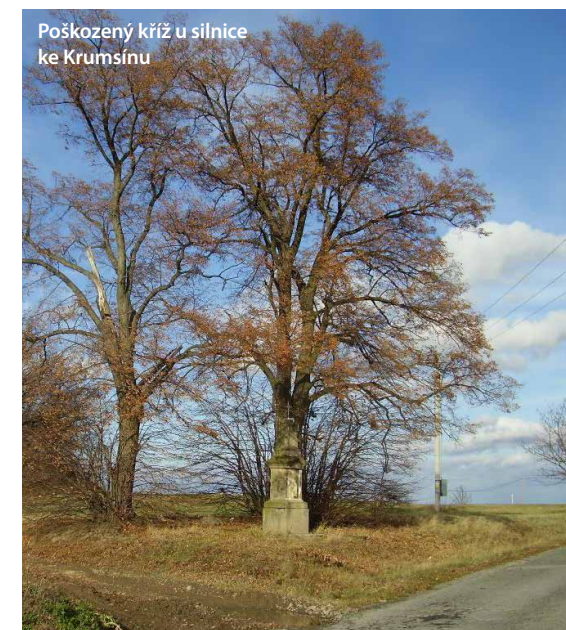
Pomník obětem 1. světové války

Boží muka pod hřbitovem

Svatý obrázek Panny Marie

Poškozený kříž u silnice
ke Krumsínu

Obecní a rodové kroniky jsou odkazem příštím generacím

Většina z nás žije přítomností, plánuje si budoucnost, ale málokdo si uvědomuje, že vlastně stále čerpáme různé poznatky a postřehy právě z minulosti, z odkazů našich předků. Z toho vyplývá povinnost i pro nás, abychom i my zanechali svůj odkaz příštím generacím. Z historie se můžeme nejen poučit, ale také získávat a objevovat stále něco zajímavého. Kroniky podávají svědectví o naší minulosti i současném životě, obsahují mnoho cenného historického materiálu pro badatele i ostatní zájemce o historii obce. Kroniky patří proto k významným písemným pramenům pro regionální dějiny. Kronikáře mají všechna města a vesnice a kroniky byly zakládány již ve druhé polovině minulého století už před rokem 1835. Ve Štěpánově byla založena kronika v roce 1920 a od téhož roku je také vedena pravidelně do téměř dnešních dnů. Je vedena v pěti svazcích a první čtyři svazky jsou uloženy v Okresním archivu v Olomouci.

Vedení kroniky si nelze ovšem představit bez nadšených a obětavých lidí. Velká města mají kronikáře uvolněného, v obcích je to dobrovolník bez nároku na honorář. Je opravdu s podivem, že na jednom z posledních jednání štěpánovské obecní rady zazněl dotaz: „Kolik za psaní kroniky a shromažďování materiálů, pane Lýsku, berete?“.

Málokdo si uvědomuje, co tato náročná práce obnáší. Neoddělitelnou prací kronikáře je systematické shromažďování fotografických a tiskových dokumentačních příloh ke kronice, a to po celý rok. Musí stále sledovat dění v obci a poznatky zaznamenávat a pořizovat fotodokumentaci, snažit se získat co nejvíce materiálů, které bychom měli svým potomkům předat. Následující roky se pak všechny materiály soustředí do složek a zapiší do kroniky.

V naší obci tuto náročnou práci kronikáře vykonával Mojmir Lýsek, který tak navázal na rodinnou tradici a pokračuje v tom, co započal jeho dědeček, pan Jaroslav Lýsek, který byl prvním kronikářem a vykonával práci kronikáře v letech 1920 až 1926. Sám ji psal již od roku 1904. Do roku 1928 byl kronikářem Jan Zlámal, ředitel školy. Až do roku 1940 nebyly kronikářské zápisy prováděny. V roce 1940 byl kronikářem jmenován Vojtěch

Opíchal, který však byl v roce 1942 zatčen a zemřel v koncentračním táboře Mauthausen. Po skončení druhé světové války se ujal kroniky Rudolf Čouka, další dědeček Mojmiry Lýsky, který zápisy v kronice shromáždil a zapsal za léta 1927 až 1950. V roce 1951 byl jmenován dalším kronikářem Bohumil Přidal, ředitel školy, který prováděl zápisy ve spolupráci s Rudolfem Čoukou, a to do roku 1969. Na základě požadavků tehdejší školské a kulturní komise provedl shromáždění podkladů do kroniky za léta 1970 až 1971 Rudolf Čouka ve spolupráci s Mojmirým Lýskem. Od roku 1972 byly pověřeny vedením kroniky stávající vedoucí místní lidové knihovny, a to Hana Melcrová a Marie Svozilová. Ty ovšem neprováděly zápisy vzhledem ke skutečnosti, že byly na tento úkol příliš mladé a neznaly místních poměrů a nenalezly ani dostatek podpory. Poté byl vedením kroniky pověřen Mojmir Lýsek se svojí manželkou Janou Lýskovou, učitelkou ZŠ, bytem Štěpánov, Dolní 29. Vzhledem ke stavu ve vedení kroniky byly běžné zápisy obnoveny rokem 1980. Chybějící roky 1972 až 1979 byly doplněny Mojmirým Lýskem formou retrospektivních zápisů z podkladů, které po celá desetiletí shromažďoval soukromě jeho dědeček pan Rudolf Čouka. Toto zpracování chybějících zápisů obsahuje 300 stran strojopisu. Je s podivem, že Rudolf Čouka nebyl nikdy oficiálně jmenován kronikářem.

Kronikář Mojmir Lýsek, byl tedy pokračovatelem rodové tradice skoro dalších padesát let a již vykonal velký kus práce ve prospěch kroniky Štěpánova. Se zaujetím a opravdovým nadšením věnuje svůj volný čas zpracování historie a zejména současnosti obce. Výsledkem jeho cílevědomé práce jsou fotograficky bohaté a zajímavé kronikářské zápisy, které podávají ucelený obraz o životě obce a jejích obyvatelích.

Svoji práci již prezentoval na několika výstavách, kde využil mnoho materiálů. Nejrozsáhlejší výstava fotografií a dokumentů uspořádal u příležitosti oslav v roce 2001 při 800 letech od založení obce a při příležitosti 50. výročí příchodu Františka kardinála Tomáška do obce Mor. Huzová v roce 2004. Prezentace probíhala také v letech 2008-2014 výstavách

kronik, na besedách s občany a žáky naší základní školy, také na výstavě věnované oslavám stého výročí založení základní školy v naší obci a na celostátních školeních kronikářů. Historických podkladů využívá Mojmir Lýsek též při pomoci Československé legionářské obci (legiovlak) a při činnosti Společnosti Antonína Švehly, kde se dokonce stal jejím strategickým poradcem pro otázky Národního zemědělského muzea. V roce 2005 podal návrh na nový zákon o obecních kronikách do parlamentu ČR, Ministerstvu vnitra a Ministerstvu kultury. V poslední době spolupracuje s Památkovým úřadem Praha a Ústavem pro studium totalitních režimů. Jeho spolupráce s Úřadem vlády, poslanci parlamentu či senátory je též pozitivní. Bohužel k závěrečné přípravě zákona o kronikářích do parlamentní komise nebyl přizván a tak vznikl nevyvážený zákon 132/2006 Sb., a proto se Lýsek snaží již několik roků o jeho novelizaci. Zákon o kronikách č. 80 vydaný v roce 1920 měl do roka i prováděcí vyhlášku. Kronikáři měli v roce 2006 dle tehdy platného zákona ještě v roce 2006 psát o úspěších KSČ, a proto vznikl i zákon 132., kde je pozitivní zmínka o dokumentačních přílohách, o nichž Lýsek hovoří od roku 1972.

Kronikář Mojmir Lýsek má velké přání, najít ve Štěpánově větší místo, kde by mohl udělat stálou expozici všech nashromážděných dokumentů. Ale i to málo, co vystavil, se stalo středem zájmu nejen starších občanů Štěpánova, ale i školních dětí, které sem přicházely ve skupinkách a na fotografiích z posledního století hledaly dědečky či babičky nebo aspoň jejich jména v novinových výstřižcích. Středem pozornosti byl vždy překlad latinsky psané listiny českého krále Přemysla Otakara I. z roku 1201 opatřené královskou pečeti a podepsané dalšími 30 svědky, kterou tento panovník provedl majetkovou změnu. Štěpánov s katastrem přestal být majetkem vládnoucích Přemyslovců a stal se majetkem premonstrátského kláštera na Hradisku v Olomouci. Také překlad této listiny štěpánovský kronikář opatruje jako oko v hlavě. Kronikářem je pan Lýsek od roku 1972, tedy více jak 43 let, což z něj dělá jednoho ze „služebně“ nejstarších kronikářů v Česku. Místo, kde by kronikář Lýsek mohl dokumenty ve vět-

Obecní a rodové kroniky jsou odkazem příštím generacím

ším rozsahu vystavit, se již před časem našlo. „Počítá se s tím, že z odsouzeného kostela u železničního nádraží bude jednou kulturní stánek, dokonce je na to už projekt, zatím však chybí to nejpodstatnější, peníze,“ posteskl si. Teď, když si obec koupila budovu Hrušky, tak se tam třeba možná najde místo i pro kroniku. Vedení obce to však odmítlo.

Vedení kroniky se intenzivněji věnuje, pro zaneprázdnění jinou prací většinou až v zimních měsících. Říká o sobě, že je v posledních letech výhradně zimní kronikář. Během roku však po 365 dní ovšem materiály pečlivě shromažďuje. Dokonce pročítá mnohé noviny, a je-li v nich nějaká zmínka o obci, vystříhne ji. Lidé ho již znají a sami přinášejí třeba nějakou starou fotografii či listinu, kterou při úklidu půdy někde v kufru objevili a usoudili, že by mohla doplnit mozaiku vývoje obce. Kronikář Mojmir Lýsek si během roku nachází čas na děti. Chodí za nimi i s kronikou do školy a pokaždé jim něco zajímavého z historie jejich rodné obce řekne. Pro většinu žáků, s nimiž beseduje, je mnoho nedávných událostí, včetně roku 1989, vzdálenou minulostí. Jedna z posledních besed proběhla ve štěpánovské Základní škole 23. října 2016 se žáky 6. třídy. Další besedy i v letech 2017-2019.

Závěrem by chtěl kronikář podotknout, že při psaní tohoto článku bylo použito podkladů Krajského vlastivědného muzea a Národního památkového úřadu, jimž patří velké poděkování za podporu kronikářovy celoživotní práce. Též děkuje kronikář rodině a mnoha občanům za podporu a pomoc.

bk+dl+mj

Kontakt: Mojmir Lýsek, Dolní 29/9, tel. 603361391, email lysekmojmir@email.cz
28.10.2016

Dotatek 2019 :

Po skoro padesáti letech byl obecní kronikář odvolán a tak píše kroniku soukromně. Má to i jednu výhodu, nemá problémy se zákonem 102.

Mojmir Lýsek, exstarosta obce 2002-2010, exkronikář 1972-2016

historik a Honební starosta 2002-2020
27.3.2019

11. historické Slavnosti Kolín

výročí korunobace Marie Terezie

12. SRPNA 2023 10⁰⁰ - 18⁰⁰

KMOCHŮV OSTROV, KOLÍN

DOBOVÉ TANCE, ROKOKOVÉ ODÍVÁNÍ HUDBA, DIVADLO, ŠERM

vojenský tábor z 18. století, výstava zbraní odlévání kulí do pušek, pojízdná dobová pekárna výstava historických bankovek výstava replik historických kanónů ukázka portrétování barokním malířem výstava dravců, exotičtí hadi ražba mincí, naučná stezka pro děti

PLATBA POUZE V HOTOVOSTI NA MÍSTĚ KONÁNÍ AKCE

VSTUPNÉ dospělí 150 Kč, děti 80 Kč
dětí do 6 let ZDARMA, ZTP ZDARMA

www.panizkolina.cz

kolín **Středočeský kraj** **Petr Šťastný** **Pavel Stárek**

ŽÁDNÉ REKLAMY, PROSÍM!

ŠETŘÍM NAŠE LESY – HISTORICKÉ DĚDICTVÍ

ZEMÍ KORUNY ČESKÉ

ČSOP – Ekocentrum Iris plánuje na srpen tyto akce:

Studánková cesta

úterý 1. srpna

Výcházka pro rodiny s dětmi kolem studánky mezi Sečí a Pohodlím. U každé studánky se zastavíme a budeme plnit různé úkoly, abychom studánkám a jejich zvířecím obyvatelům pomohli. Ráno odjezd autobusem do zastávky Lipová-Seč v 7:55 (st. č. 10). Návrat asi ve 12:30. Délka trasy asi 4 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Z Bukové na Suchý

středa 2. srpna

Výcházka nejen pro seniory Drahanskou vrchovinou. Z obce Buková se vydáme k radaru Skalky, cestou se zastavíme u pomníku letců a v případě zájmu odbočíme k prameni Punkvy (Luhy). Dále pokračujeme k obci Suchý, cestou mineme rybník U Adjunkta a prohlédneme si pozůstatky plavebního kanálu Suchý-Šmelcovna. Ráno společný odjezd autobusem do Bukové v 8:15 (st. č. 11). Návrat ze Suchého dle počasí ve 14 nebo v 16 hod. Délka trasy asi 9 km. Poplatek 40 Kč.

Planeta Země

4. – 20. srpna

V Kolářových sadech bude vyvěšena samoobslužná hravá stezka o naší Zemi.

Hledání ptáka Ohniváka

úterý 8. srpna

Výcházka pro rodiny s dětmi do lesů nad Běleckým mlýnem. Ráno společný odjezd vlakem v 10:02 do Ptení. Odtud se vydáme lesními cestami k Zámečku a po splnění mnoha hravých úkolů najdeme nejen sochu ptáka Ohniváka, ale možná i poklad, který ukrývá. Výcházku ukončíme na vlakové zastávce Zdětín. Návrat do Prostějova do 15 hod. Délka trasy 5-6 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

CHKO Jeseníky: Šerák

středa 9. srpna

Výlet nejen pro seniory do Jeseníků. Z Ramzové vyjedeme lanovkou na Šerák, popř. jen na Čerňavu a zbytek dojdeme. Zájemci mohou ze Šeráku odbočit na vrchol Kepníku. Zpátky se vydáme ze Šeráku kolem Obřích skal a sestoupíme opět do Ramzové. Ráno odjezd do Ramzové z hl. nádraží přímým vlakem v 8:37. Návrat mezi 17:30 a 19:00. Délka trasy dle výběru 6, 8 nebo 10 km. Poplatek 40 Kč. Dopravu i lanovku si hradí každý sám. V případě špatného počasí bude náhradní program.

Ptačí stezka na Hloučele

12. – 27. srpna

Samoobslužná hravá stezka o našem ptactvu bude vyvěšena v biokoridoru Hloučela, v úseku mezi Kosteleckou ul. a novým parčíkem.

Výcházka se skřítkem Hloučeláčkem

úterý 15. srpna

Výcházka Hloučelou pro rodiny s dětmi, při které nás bude provázet skřítek Hloučeláček. Seznámí nás se zvířátky, květinami a stromy, které na Hloučele můžeme potkat, a vysvětlí nám, jak jim můžeme pomoci. Cestou budou připraveny také pohybové aktivity, možná si vyzkoušíme i discgolf. Sraz v 9 hod. v Prostějově u mostu na Olomoucké ulici. Výcházku ukončíme u Cava-la. Délka trasy 2-3 km. Trasa je vhodná pro kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Náměšťské lesy

středa 16. srpna

Výcházka nejen pro seniory do lesů mezi Krakovcem a Náměští na Hané. Ráno společný odjezd vlakem v 8:02 do Náměště na Hané, odtud autobusem do Olbramic. Projdeme se lesy nad Terezkým údolím a vycházku ukončíme v Náměšti na Hané. Návrat vlakem do 14 hod. Délka trasy asi 8 km. Poplatek 40 Kč.

Terezké údolí

úterý 22. srpna

Výcházka pro rodiny s dětmi povede Terezkým údolím z Laškova do Náměště na Hané. Po celou cestu budou děti plnit hravé úkoly inspirované místními pověstmi a pohádkami. Ráno odjezd autobusem do Laškova v 8:45 (st. č. 1). Návrat do 14 hod. vlakem z Náměště na Hané. Délka trasy asi 6,5 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Ze Ptení k Bílovickému hradišti

středa 23. srpna

Výcházka nejen pro seniory. Projdeme se lesními cestami ze Ptení k Běleckému mlýnu a na závěr navštívíme Bílovické hradiště. Ráno společný odjezd autobusem do Ptení v 8:35 (st. č. 6). Návrat vlakem ze Zdětína ve 13:30. Délka trasy asi 6 km. Poplatek 40 Kč.

Vodní putování do Skalky

úterý 29. srpna

Výcházka pro rodiny s dětmi z Čelčic do Skalky. Cestou navštívíme nové biocentrum u Čelčic, lázeňské prameny i jezírka nad Skalkou. Hravé aktivity pro děti budou zaměřeny na vodu a život v ní. Vyzkoušíme si také interaktivní i fitness prvky projektu Tóny lesa, umístěné nad láznemi. Ráno odjezd vlakem v 10:01 do Čelčic. Návrat opět vlakem z Čelčic do 14 hod. Délka trasy asi 6 km. Trasa je vhodná pro sportovní kočárky. Poplatek 40 Kč/dítě.

Údolím Bystřice

středa 30. srpna

Výcházka nejen pro seniory povede naučnou stezkou Údolím Bystřice. Zastavíme se na zajímavých místech (přírodní památka Kamenné proudy, skalní útvar Malý Rabštejn, břidlicové lomy, meandry řeky Bystřice). Výcházku ukončíme v Hrubé Vodě. Ráno společný odjezd vlakem z hl. n. v 8:37 do Domašova nad Bystřicí. Návrat do Prostějova asi v 17 hod. Délka trasy 13 km. Poplatek 40 Kč.

Moravský ornitologický spolek – středomoravská pobočka ČSO

Bezručova 10
750 02 PŘEROV 1
Česká republika

tel.: +420 776 746 980 – nonstop
tel.: +420 606 324 763 – kontaktní osoba pro média
e-mail: info@mos-cso.cz

Bankovní spojení: 32434831/0100
www.mos-cso.cz

Drop velký se objevil u Holešova

Drop velký je největším polním ptákem Evropy, který v České republice hnízdil na jihu Moravy až do roku 1996. Od té doby se u nás objevuje velmi vzácně a výjimečně.

V těchto dnech se jeden dospělý samec vyskytoval na polích u obce Ludslavice, nedaleko od Holešova na Kroměřížsku. Několik dní se zdržoval v polích, kde jej objevil místní zemědělec, který o něm informoval ornitology.

Drop velký váží 5 kg (samice) až 16 kg (samec) a rozpětí křídel má 170 až 240 cm. Jeho nejbližší hnízdiště jsou v Rakousku a v Maďarsku. Ojediněle hnízdí i na Slovensku. Mladí samci se občas vydávají na potulky mimo hnízdiště a někteří se velmi výjimečně zatoulají i do střední Evropy.

V srpnu 2019 se objevil jeden mladý drop u Hrubčic na Prostějovsku a zůstal tam i přes zimu až do února 2020. S blížícím se jarem se asi vrátil na hnízdiště do Rakouska.

Výskyt dropa velkého mimo jeho hnízdní areál s velkým zájem sledují ornitologové a pozorovatelé ptáků. Ti jej pravidelně pozorují z uctivé vzdálenosti, aby ho nestresovali, protože chtějí, aby zůstal na Moravě co nejdéle.

Další zajímavé informace o výskytu dropů nejen v České republice najdete v článku: Drop velký v ČR – proč vymizel a proč se nevrací?

Drop velký od Ludslavic byl naposledy pozorován v pátek 7. července 2023, jak letí směrem na Hulín. Od té doby o něm

nemají ornitologové žádnou zprávu. Pro sí proto veřejnost, zemědělce a myslivce, aby je informovali na email: mosprerov@seznam.cz, pokud jej někde uvidí.

Jiří Šafránek
Foto Zdeněk Němeček

Zdroje informací:

<https://cs.wikipedia.org>
<https://birds.cz/avif/>

Mgr. Vlasta Škorpíková: Drop velký v ČR – proč vymizel a proč se nevrací?

Papír

Nebezpečné odpady

Nápojové kartony

Plasty

Sklo

Olomouc třídí odpad,

• sbíráme,
• separujeme,
• recyklujeme

přidejte se také vy...

Kontakt:
ČSOP, Ekocentrum Iris
Husovo nám. 67,
796 01 Prostějov
tel. 603 730 594, 737 898 777
e-mail: iris@iris.cz
www.iris.cz, FB: Ekocentrum Iris

Akce probíhají za finanční podpory Statutárního města Prostějova a Olomouckého kraje.

Novorození dikobrazi v Zoo Olomouc

UŽ PÍCHAJÍ DALŠÍ

V neděli 16. 7. se v expozici dikobrazů srstnatonosých (*Hystrix indica*) narodila dvě mláďata.

V uplynulém týdnu podstoupila první prohlídku, při které jsme zjistili, že se jedná o samečka a samičku. „Na vnější stranu pravé pánevní končetiny jim byl aplikován čip, díky kterému budou už navždy nezaměnitelně označeni. Po narození mají mláďata totiž nějakou dobu měkké bodliny, ale až vyrostou, bezpečná manipulace s nimi bude složitá, spíše nebezpečná. V Zoo Olomouc pro manipulaci s dikobrazem používáme speciální bedny. Imitují noru, dikobraz se v ní zklidní a díky

zamřížovanému dnu můžeme pohodlně určit pohlaví, aplikovat injekci, vytáhnout nohu, odečíst čip,“ uvádí MVDr. Jan Kirner, kurátor ptáků. Dikobrazy srstnatonosé chováme od roku 1997. Celkem se zde narodilo přes 50 jedinců.

OSTNY NESTŘÍLÍ

Dikobrazi mají chlupy přeměněné v ostny různé délky. Měkčí dlouhé vyrůstají na krku a ramenou, kratší na ocase, některé z nich jsou duté s ostrou špičkou – vydávají chřestivý zvuk. Asi nejčastějším mýtem o dikobrazech je jejich schopnost tyto ostny vystřelovat. Dikobrazi je ale nevystřelují, pouze uvolňují. Nejprve se ale predátora snaží zastrašit naježením, aby se jevil větší, funěním, dupáním a chřestěním ostnů na ocase. Až v okamžiku, kdy se nepřítel odváží příliš blízko, obrátí se dikobraz zády a snaží se do něj svou zbraň při couvnutí zabodnout, a jelikož v pokožce nedrží pevně, zabodnuté ostny dikobraz pustí, a ty zůstanou útočníkovi v ráně a mohou způsobit záněty v důsledku přítomnosti bakterií. Nikdy je tedy nevystřeluje. Malý novorozený dikobraz přichází na svět už s ostny. Zpočátku jsou měkké, krátce a přilehlé. Zhruba ve 2 týdnech věku mláďata ostny tvrdnou.

SKÁKAVÍ HLODAVCI

Dikobrazi patří mezi hlodavce. Jeden z charakteristických hlodavčích rysů jsou neustále dorůstající hlodáky. Proto mají

v naší zoo neustále k dispozici větve k jejich obrušování. Navzdory svým krátkým nohám velmi rychle běhají a mohou i vysoko skákat, o čemž jsme se sami mnohokrát přesvědčili.

BEZOÁR

Dikobrazi se stávají nejvíce ilegálně lovenými zvířaty. Důvodem je přítomnost bezoárů v jejich žaludcích. Bezoár je útvar tvořený ze ztuhnutých chlupů do tvaru kuličky. Tradiční asijská medicína jim přisuzuje zázračnou moc, a proto jsou populace dikobrazů v jejich domovině decimovány.

Domovinou dikobrazů srstnatonosých je jihozápadní a střední Asie. Žijí v listnatých a smíšených lesích, kde se živí částmi rostlin včetně kůry. V případě, že je uvidíte, jak si pochutnávají na kostech uhynulých zvířat, má to jediné opodstatnění, a tím je potřeba dostat do těla vápník, nikoliv maso. Širokým končetinám nechybí dlouhé drápy, které slouží k vyhrabávání nor, jež si budují pod skalisky a velkými stromy a jsou více než komfortním bydlením. Dlouhá vstupní chodba vede do vnitřní části, rozsáhlého prostoru s několika východy. Dikobraz je samotářským tvorem s převážně noční aktivitou. K jeho predátorům patří např. tygr či levhart.

Iveta Gronska
tisková mluvčí, marketing
+420 608 101 325

Knihovna města Olomouce

Knihovna nabízí rozšířenou půjčovnu dobu v oddělení pro děti a mládež a na pobočkách i v dopoledních hodinách, zavřeno je pouze o sobotách. O prázdninách je čas vyzkoušet si jiné formy rozvíjení intelektuálních dovedností a kritického myšlení – číst současné bestselery ve formě e-knih stahované legálně a zdarma, poslouchat audioknihy či hrát deskové hry.

KREATIVNÍ DÍLNA PRO DOSPĚLÉ

15. 8. I 15:00

nám. Republiky – **Zvířecí 3D záložky** – knižní záložky dle vlastní fantazie tvořené moderní technikou 3D per, rezervace 585 545 123, dospela@kml.cz

A CO DĚTI? MAJÍ SI KDE HRÁT?

každá prázdninová středa I 9:30 – 11:00
pobočka Jungmannova – **Putování s pohádkou** – pásmo složené z pohádek, soutěží, hádanek a písniček pro předškolní děti. Nechybí loutkové divadlo a tanec.

23. 8. I 9:30 – 11:00

pobočka Neředín – **Knihohrátky** – dobrodružné příběhy, zábavné úkoly a společné tvoření pro věkovou kategorii 3 – 8 let

16. 8. I 9:00

nám. Republiky – **Fantastická zvířata** – výroba zvířátek z papírových dílků v rámci prázdninové soutěže

23. 8. I 10:00

pobočka Holice – **Dávej bacha** – společná hra malých (od 4 let) a dospělých, kteří budou bojovat s životními nástrahami

29. 8. I 9:00 – 11:00

náměstí Republiky – **Turnaj deskovek Bananagrams** – turnaj pro všechny soutěživé děti, které umějí skládat slova z písmen a baví je hry typu Scrabble

PRÁZDNINOVÉ SOUTĚŽE

nám. Republiky – **O knihu Stephena Kinga** – otázky zaměřené na populárního autora nejen hororových příběhů pro dospělé čtenáře najdete v oddělení pro dospělé čtenáře nebo na www.kml.cz

nám. Republiky – **Fantastická zvířata** – dobrodružná soutěž inspirovaná stejnojmennou knihou J. K. Rowlingové. Jsou připraveny tři úrovně obtížnosti, úkoly čekají na každého zájemce přímo v knihovně. Se soutěží se pojí i dvě prázdninové výtvarné dílny (dospělí 15. 8., děti 16. 8.)

pobočka Tabulový vrch – **Cestománie** – těšíme se na vlastnoručně malované obrázky dětí z míst, které o prázdninách navštívily

pobočka Holice – **Hrášková zmrzlina** – kvíz pro předškolní a mladší školní děti

pobočka Brněnská – **S hrdiny starého Řecka** – splněné úkoly přinesou zúčastněným dětem vděk bohů i malou odměnu

pobočka Slavonín – **Na prázdninách se Slávkem** – od malých čtenářů čekáme obrázky míst, kam by se maskot knihovny Slávek (panda červená) letos v létě mohl podívat

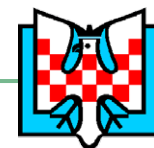
VÝSTAVY

Budovu na náměstí Republiky oživují fotografie mohutných islandských vodopádů, horkých pramenů, modrozelených jezer, dřímajících sopek, duhových hor a černých ledovců autorky Dagmar Kopecké.

Pobočka Brněnská zve na malby a kresby slabozrakého malíře Lukáše Černého, který se zabývá zejména krajinomalbou.

Na pobočce Holice si nenechte ujít kresby dětí – Obrázky pro radost.

Pobočka Jungmannova představuje výstavu nejvýraznější tváře současného českého komiksu Vojty Šedy. Tentokrát knihu zavádějící čtenáře do české historie „Pozor, v knihovně je kocour“.

Pozvánka do Muzea a galerie Prostějov

Vážení návštěvníci, přátelé a příznivci Muzea a galerie v Prostějově, přijměte pozvání k návštěvě výstavy Miroslav Srostlík Moravský 77: Hovory se dřevem, která se pro veřejnost otevře již tento pátek 4. 8. 2023 v Galerii Špalíček, Uprkova 18. Výstava představí průřez dílem Miroslava Srostlíka Moravského, na Prostějovsku známého a oblíbeného řezbáře, který se skrze tvorbu šperků a drobných plastik bytového designu dostal ve své práci až k monumentální sochařské výzdobě, kterou můžete najít například v prostějovské nemocnici AGEL, v jedné z učeben Gymnázia Jiřího Wolker, v prostějovské radnici, ve vstupní

hale Základní a mateřské školy v Kostelci na Hané a na dalších místech prostějovského regionu. Na vernisáži, která se mimořádně uskuteční ve čtvrtek 7. 9. 2023 v 17:00 v Galerii Špalíček proběhne také křest doprovodného katalogu.!

S pozdravem za MGP

Mgr. Markéta Hamzová
zástupkyně ředitelky, tisková mluvčí
Muzeum a galerie v Prostějově
nám. T. G. Masaryka 2
796 01 Prostějov
mobil: 770 128 305
mhamzova@muzeumpv.cz
www.muzeumpv.cz

Program pouti Stará Voda 2023

KOSTEL SV. JAKUBA VĚTŠÍHO
A SV. ANNY

PÁTEK 28. ČERVENCE 2023

18.00 Moravskobereounská pout', celebruje P. Mgr. Jiří Schreiber
20.30 Světelný průvod od kostela ke kapli sv. Anny nad Královskou studánkou

SOBOTA 29. ČERVENCE 2023

7.00 Ranní chvály, rajhradští benediktini
10.00 Pontifická mše svatou za babičky a vnoučata slouží Mons. Josef Nužík, administrátor olomoucké arcidiecéze

Oficiální předání Řk farnosti Město Libavá novému duchovnímu správci P. Mgr. Antonínu Pechalovi
Procesi ke kapli sv. Anny nad Královskou studánkou, žehnání vody
11.00 – 14.00 Projížďky historickým kočárem zaniklou vesnicí Stará Voda
12.30 Přednáška Poutě do Staré Vody v minulosti (Jana Krejčová)
18.00 Slavné nešpory, rajhradští benediktini

NEDĚLE 30. ČERVENCE 2023

7.00 Ranní chvály, rajhradští benediktini
14.30 Odhalení pomníku poslednímu pochovanému členu řádu benediktinů

Požehnání vyčištěné části barokní klášterní zahrady

15.00 Poutní mše svatá za všechny živé a zemřelé poutníky, slouží P. Mgr. František Dostál, adorace a svátostné požehnání, procesie ke studánce a žehnání vody
17.00 Benefiční koncert Spojení slova a hudby (Aleš Jan Tománek)

TĚŠÍME SE NA SETKÁNÍ S VÁMI

Řk farnost Město Libavá

Srpnové akce na hradě Šternberk

Rudolfínská mincovna

Druhou polovinu letní návštěvnické sezóny otevře v neděli 6. 8. 2023 doprovodný program „Rudolfínská mincovna“.

Program povede výřečník, všeušlechtlý a bavič Roman Prokeš. Návštěvníci se zábavnou formou dozvědí zajímavé informace z historie mincovnictví. Kdo se aktivně zapojí do představení, získá minci jako odměnu. K dispozici bude raznice a zájemci si budou moci vyzkoušet práci mistra minciře. Nikdo tedy neodejde s prázdnou. Rudolfínská mincovna bude součástí všech prohlídek. Návštěvníci zaplatí vstupné na prohlídku a doprovodný program bude přístupný zdarma. Samostatné vstupné na doprovodný program (bez prohlídky hradu) činí 70 Kč / osoba. Anotace – Rudolfínská mincovna

Otevřená mincovní dílna, jejíž součástí jsou raznice pro jednostrannou i oboustrannou ražbu a repliky historických mincí. Návštěvník se seznámí s výrobními postupy středověké mince i mnohem starších typů platidel. Potěšká ražební kladivo a s dopomocí minciře si vyrazí vlastní minci. Prohlédne si repliky historických mincí a zjistí, jak těžké může být mít jmění.

Oblíbený program Rudolfínská mincovna se uskuteční v neděli 6. 8. 2023 od 10 do 16 hodin. Těšíme se na vaši návštěvu.

Vstupné:

Základní okruh „Šlechtické reprezentační prostory“

Plné – 220 Kč

Snížené – 180 Kč

Děti do 17 let – 70 Kč

Pouze „Rudolfínská mincovna“

Jednotné vstupné – 70 Kč

Prohlídky s operetou KLÍČ

Na pátek 11. 8. 2023 připravujeme pro naše návštěvníky podvečerní kostýmované prohlídky hradu spojené s promítáním filmové operety KLÍČ na nádvoří hradu. Hrad Šternberk je romantickým místem s nevšední atmosférou, kterou bychom

rádi přiblížili našim návštěvníkům. Proto jsme pro všechny zájemce připravili netradiční kombinaci podvečerních prohlídek a promítání pod širým nebem na nádvoří našeho hradu.

Připravené budou tři prohlídky, kterými vás provedou průvodci v historických kostýmech. Začátky prohlídek budou v 19.00 / 19.15 a 19.30 s kapacitou 30 osob. Délka prohlídky bude cca 60 minut. Na prohlídky naváže druhá část programu, kterou bude promítání filmové operety KLÍČ na nádvoří hradu. Opereta se mimo dalších objektů natáčela i v prostorách Liechtensteinské kuchyně našeho hradu. Návštěvníci tak v rámci prohlídky uvidí prostory, které se následně objeví na filmovém plátně. Začátek promítání bude ve 21 hodin.

Vzhledem k omezené kapacitě prohlídek doporučujeme rezervaci, kterou lze provést telefonicky na 585 012 935 nebo emailem plhakova.jana@npu.cz. Návštěvníci zaplatí běžné vstupné na prohlídku základního okruhu, promítání je zdarma. V případě zájmu pouze o filmové promítání je vstupné 100 Kč.

Chcete-li zažít netradiční podvečerní atmosféru hradu Šternberk, navštivte nás v pátek 11. 8. 2023. Připravené budu podvečerní kostýmované prohlídky a promítání operety KLÍČ na nádvoří hradu. Jste srdečně zváni.

Filmová opereta klíč - anotace

Příběh začíná na zámku, kde se mladý hrabě zrovna vrátil z lovu a má plnou hlavu krásné dívky, již zahlédl v lese u potoka. Ve snaze domluvit si s ní tajnou schůzku, zasvětí do celé věci kuchaře a požádá jej, aby večer držel stráž u cesty k letohrádku, kde se mají sejít. Že příliš soukromí mít nebudou, o to se postará stará dáma. Její „šestý smysl“ ji neomylně vede tam, kde si ona sama zamlada dávala dostaveníčka se svým milencem. Je večer před svatým Jánem. Podaří se této tajem-

né noci nalézt klíč k tajemství dávných dob?

Vstupné:

Podvečerní kostýmovaná prohlídka hradu + promítání filmové operety KLÍČ

Plné – 180 Kč

Snížené – 140 Kč

Děti do 17 let – 50 Kč

Pouze „promítání filmové operety KLÍČ“

Jednotné vstupné – 100 Kč

Speciální dětské prohlídky

Srdečně zveme všechny děti a jejich rodiče na první Speciální dětské prohlídky hradu Šternberk v letošním roce. Prohlídky se uskuteční v neděli 13. 8. 2023 v 9.30 a 12.30.

Program o životě dětí na hradě v minulosti je určen pro děti v předškolním a mladším školním věku (5–10 let) v doprovodu rodičů.

Prohlídky jsou určeny maximálně pro 15 dětí v doprovodu rodičů!!! Proto doporučujeme rezervaci.

Vstupné na dětské prohlídky: 100 Kč / osoba

Místo v některé z prohlídek si můžete rezervovat telefonicky na číslech 585 012 935, 725 718 059 nebo emailem na adrese plhakova.jana@npu.cz. Těšíme se na vaši návštěvu.

Anotace:

Bydlely na hradě děti? A hrály si? Při edukačním programu se děti společně s lektorem přenesou do minulosti a podívají se, jaký byl život dětí na panském sídle. Popovídají si o životě šlechty a výchově dětí, o denním rozvrhu malých knížat a kněžen, módě, společně si prohlédnou některé hračky, které dnes nejsou až tak známé nebo historické fotografie z archivu posledních majitelů hradu. Součástí programu jsou i malé rukodělné aktivity a zapůjčení kostýmu.

KULTURNÍ PŘEHLED SRPEN 2023

VÝSTAVY

Do 3. září / Zámecká galerie

Výstava obrazů a skla

Zdenka Zoorová a Ivana Majvaldová

vstup přes informační centrum

AKCE

Pátek 4. srpna od 20.00 hodin / Zámecký park

Benátská noc

Hudba, soutěže, občerstvení

Sobota 5. srpna od 14.00 hodin / Nová Dědina – kulturní dům

Tradiční zábavné odpoledne

Den plný her s občerstvením

Sobota 12. srpna 9–19 hodin, neděle 13. srpna 9–16 hodin /

Areál ZO ČSCH (za Kružkovou ulicí)

Výstava králíků, drůbeže, holubů, exotického ptactva, pavouků a kaktusů

Bohaté občerstvení, tombola a program pro děti

Sobota 2. září od 10.00 hodin / Komunitní centrum

Rozloučení s prázdninami

Soutěže, živá hudba, malování na obličeje, doprovodný program, dárky, tombola a bohaté občerstvení

KNIHOVNY

Městská knihovna Konice (zámek Konice, 1. patro) – půjčovná doba: pondělí, středa, pátek: 9.00 - 11.00 a 11.30 - 16.00 hodin / Dovolena 7.–25. srpna 2023

Křemeneč – půjčovná doba: pátek: 17.00 – 18.30 hodin

Nová Dědina – půjčovná doba od 1. srpna: středa 17.00 – 18.30 hodin

ZÁMEK KONICE

Turistické informační centrum / Muzeum řemesel Konicka, z. s.

Pondělí – pátek: 9.00 – 12.30 a 13.00 - 16.00 hodin, So: 9.00 - 12.30 a 13.00 - 17.00 hodin, Ne: 14.00 - 17.00 hodin

Prohlídkové trasy zámku Konice a expozic Muzea řemesel Konicka, z. s., probíhají s průvodcem. Začátek prohlídky je vždy v celou hodinu, kromě 12.00 hodin. Poslední prohlídka je hodinu před ukončením otevírací doby. Minimální počet na prohlídku jsou 2 osoby. Doba trvání prohlídky trasy „A“ (expozice řemesel a komentovaná prohlídka zámku) 45 minut. Trasa „B“ (expozice řemesel) 25 minut. Vstupenky zakoupíte v informačním centru. Nabízíme prodej suvenýrů a regionálních produktů. Vstup do galerie je součástí prohlídkové trasy „A“ nebo samostatně (pokud obsluha TIC neprovází). Více na: www.mekskonice.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM

V srpnu je budova Komunitního centra uzavřena z důvodu čerpání dovolené v termínu 1.–11. 8. 2023

Nebudou přítomni ani pracovníci sociálních služeb v poradně.

Děkujeme za pochopení a přejeme krásné prožití letních měsíců. Od září 2023 opět pokračují pravidelné aktivity.

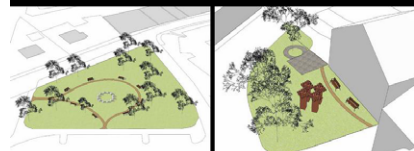
Aktuální dění sledujte na webových stránkách města Konice, facebooku a nástěnce v podatelně MěÚ. Kontakt: Mgr. Jitka Klemsová, DiS, Tel.: 702 269 964, e-mail: jitka.klemsova@konice.cz

Muzeum Rýmařov

Milí přátelé,
rádi bychom vás pozvali na letní kulturní akce.

V sobotu 5. srpna se v 16 hodin uskuteční SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ SOCH FRAKTÁLY A ČAROKRUH sochaře a malíře LUBOMÍRA DOSTÁLA v Rýmařově. Akce proběhne u sochy Fraktálů vedle budovy muzea na Husově ulici za přítomnosti autora, sovineckého fotografa Jindřicha Štreita, brněnského architekta Jana Tesaře, zástupců Městského muzea Rýmařov, města Rýmařova, realizačního týmu. Těšit se můžete na hudební

Městské muzeum Rýmařov vás zve na

Slavnostní odhalení soch FRAKTÁLY a ČAROKRUH

sochaře a malíře

LUBOMÍRA DOSTÁLA v Rýmařově

v sobotu 5. srpna 2023 v 16.00

u sochy Fraktálů vedle budovy muzea na Husově ulici za přítomnosti autora, Jindřicha Štreita, zástupců Městského muzea Rýmařov, města Rýmařova, realizačního týmu a hudebního vystoupení Johana Johančíka.

www.muzeumrymarov.cz / facebook a instagram @muzeumrymarov

www.muzeumrymarov.cz / facebook a instagram @muzeumrymarov

vystoupení vynikajícího muzikanta Johana Johančíka.

V srpnu máte možnost zúčastnit se MI-MOŘÁDNÝCH KOMENTOVANÝCH PROHLÍDEK V EXPOZICI TEXTILNICTVÍ v budově textilky HEDVA ČESKÝ BROKÁT na Opavské ulici. Provedou vás historické postavy a podíváte se rovněž do provozu tkalcovny. Prohlídky proběhnou v termínech: 9. 8., 23. 8., 6. 9. a 20. 9. vždy v 10.00 a ve 14.30 hodin. Nutná rezervace !!! na tel. +420 554 212 381 či emailu: icko@inforymarov.cz.

Do neděle 27. srpna stihnete v Galerii Octopus navštívit výstavu obrazů, kreseb

Do neděle 27. srpna stihnete v Galerii Octopus navštívit výstavu obrazů, kreseb

a keramických objektů kolínského výtvarníka PAVLA RAJDLA s názvem NĚCO MEZI. Do téhož dne bude v komorním prostoru Galerie Pranýř k vidění výstava historických předmětů, fotografií a dokumentů s názvem JANOVIČTÍ HARRACHOVÉ ZE SBÍREK MĚSTSKÉHO MUZEA RÝMAŘOV. Akce probíhá v rámci celoročního projektu NPÚ Po stopách šlechtických rodů 2023 „Harrachové – vznešenost zavazuje“: <https://npu.cz/cs/o-nas/projekty/po-stopach-slechtickych-rodu/90194-harrachove-vznešenost-zavazuje>.

V otevírací době od května do září můžete rovněž navštívit barokní kostel Navštívení Panny Marie zv. **KAPLE V LIPKÁCH** a **EXTERNÍ EXPOZICI TEXTILNICTVÍ** v budově textilky **HEDVA ČESKÝ BROKÁT**. Na obou místech vám budou k dispozici naši průvodci. Na léto se pro vás otevírá také **GALERIE MARIE KODOVSKÉ** na Mlýnské ulici.

Sledujte nás na: www.muzeumrymarov.cz, facebook @muzeumrymarov nebo instagram @muzeumrymarov. Těšíme se na setkání s vámi! S přáním hezkého dne

Michal Vyhlídal
Městské muzeum Rýmařov
nám. Míru 6, Rýmařov
tel.: 554 254 382
muzeum@inforymarov.cz

Lázně Slatinice a. s.,
Slatinice 29, 783 42,
www.lazneslatinice.cz,
recepce@lazneslatinice.cz

Rodinný Penzion Majorka

Nově a stylově zrekonstruovaný secesní dům postavený Janem Husičkou v letech 1867–1872. Statek s konírnou býval ve své době nejkrásnějším domem v obci Slatinice. Manželé Husičkovi měli dceru Marii, která se po I. světové válce provdala za Františka Koudelku, důstojníka rakouské armády, který se narodil v nedalekých Drahanovicích. Marie Koudelková Husičková byla zvaná podle hodnosti svého manžela „Majorka“.

Dnes je z bývalého statku stylový penzion, který svým návštěvníkům nabízí ubytování v šestnácti pokojích. Pro náročné klienty je připraveno VIP apartmá Pekárna, vybavené stylovým nábytkem a americkými kamny.

Všem hostům je k dispozici společenská místnost a dále se v objektu penzionu nachází stylově zařízený prostor Pekárny. Oba tyto prostory lze využít pro firemní večírky, oslavy narozenin, rauty a jiné společenské akce. Pro školení a semináře nabízí penzion vlastní vybavenou školící místnost pro 40 osob.

Srpnové kulturní akce ve Velké Bystřici

Město Velká Bystřice

5. 8. / amfiteátr a Zámecké nám. / so 13:00 – 23:00

Hanácké Woodstock a Bystřické pивní salón

Velkobystřická kulturní společnost, o. s. a Radio Haná Skyrock zvou na 13. ročník rockového festivalu.

Program:

13:00 – 13:40 Všude jinde vyprodáno
14:10 – 15:00 Byt číslo 4
15:30 – 16:30 Cimrmanovo torzo
17:00 – 18:00 Motorband
18:30 – 19:40 Nylon Jail
20:10 – 21:20 Krausberry
22:00 – 23:10 Výpsaná fixa
23:40 – 0:45 Mucha

Vstupné v předprodeji do 31. 7. 450 Kč, od 1. 8. i na místě 600 Kč.

Předprodej vstupenek v Kulturním a informačním centru ve Velké Bystřici a v informačním centru Olomouc. Možno koupit též on-line <https://goout.net/cs/listky/hanacke-woodstock-2023/vakr/>.

Na Zámeckém náměstí (v zóně bez vstupenky) můžete navštívit Bystřické pivní salón, v nabídce bude více jak 24 druhů pív, jídlo a pochutiny.

11. 8. / amfiteátr / pá 20:30 – 22:00

Střídavka – promítání v amfiteátru

Filmová komedie režiséra Petra Nikolae-va a scenáristky Lucie Konečné vypráví o několika rodinách, jejichž osudy se vlivem péče o společné děti propojují. Hrají: Jitka Čvančarová, Martin Hofmann, Jiří Vyorálek, Kristína Svarinská, Anna Polívková, Eva Holubová a Halka Třešňáková. ČR 2022.

19. 8. / amfiteátr / so 10:00 – 23:00

Hasičské slavnosti

Sbor dobrovolných hasičů Velká Bystřice zve na dopolední a odpolední soutěže v požárním útoku a večerní zábavu se skupinou Negativ. Bohaté občerstvení po celý den.

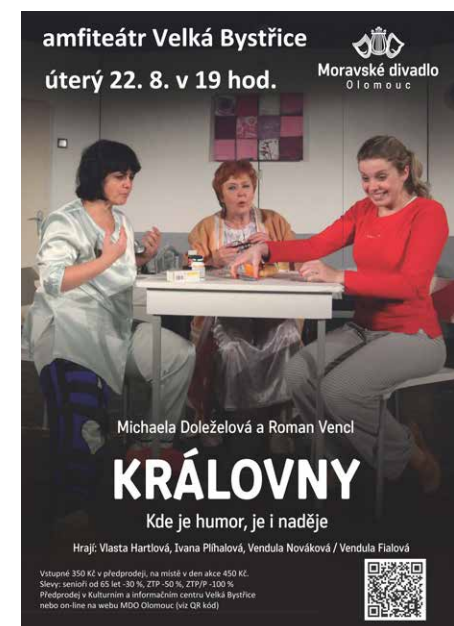
22. 8. / amfiteátr / út 19:00 – 22:00

Královny – open air představení Moravského divadla Olomouc

Autorsko-režisérské duo Michaela Doleželová a Roman Vencel přichází s hrou z českého prostředí, která vás překvapí, pobaví a možná i dojme. Královny jsou

tragikomedii plnou upřímného humoru, ze kterého občas mrazí v zádech. Představení doplněné o nádhernou hudbu zpěvačky Radůzy je jedinečným polem působnosti pro tři herečky, tři královny, kterými jsou Vlasta Hartlová, Ivana Plíhalová a Vendula Fialová.

Vstupné: 350 Kč v předprodeji, na místě v den akce 450 Kč. Senioři od 65 let -30%, ZTP -50%, ZTP/P -100% Předprodej v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice nebo on-line na webu MDO Olomouc.

25. 8. / zámecký park / pá 15:30 – 18:00
Zahradní slavnost

Dětská zahradní slavnost se spoustou zábavy, dobrého jídla a pití v zámeckém parku spojená s pasováním předškoláků na školáky. Můžete se těšit na zkrášlovací salon, zbrojní salon pro opravdové muže, tombolu, čepovaný pěnivý mok pro dospěláky i výborné občerstvení pro všechny.

25. 8. / amfiteátr / pá 20:30 – 22:00

Mimoni 2: Padouch přichází – filmové loučení s prázdninami v amfiteátru

V neutuchající touze najít toho největšího padoucha všech dob, aby mu mohli věrně sloužit, narazí Mimoni na malého nosatého černovlasého chlapce, který vyrůstá jen se svou německou matkou. Jmenuje se Gru a aniž to tuší, tohle setkání mu zásadně změní život. USA 2022.

26. 8. / hala Na Letné / so 9:00 – 17:00

Sportovní mládí CUP

Turnaj mladších a starších žáků v házené. Přijďte povzbudit házenkářské mládí.

27. 8. / kostel Stětí sv. Jana Křtitele / so 8:00 – 18:00

Oslava patrocinia a farní odpoledne

Bystřický farní kostel je zasvěcen památce Umučení sv. Jana Křtitele. Poutní mše sv. začíná v 8 hod. Srdečně zveme i na farní odpoledne s bohatým programem a občerstvením.

1. 9. / amfiteátr /

Vlasta Redl s kapelou

Populární písničkář Vlasta Redl s kapelou zahájí svým koncertem XXXIII. ročník mezinárodního folklorního festivalu CIOFF Lidový rok Velká Bystřice 2023.

Vstupné: 300 Kč v předprodeji do 25. 8. 2023, 450 Kč od 26. 8. 2023 a na místě. Předprodej vstupenek v Kulturním a informačním centru Velká Bystřice nebo on-line na www.smsticket.cz

2. – 3. 9. / amfiteátr / pá 20:00 – 21:30

Lidový rok®

XXXIII. ročník mezinárodního folklorního festivalu CIOFF. Vystoupí dětské i dospělé folklorní soubory z Moravy, Slezska, Čech i Slovenska, zahraniční hosté ze Senegalu a Itálie, Komorní orchestr Iši Krejčího s CM Záletníci a další. Speciální host: Ifjú Szívek – profesionální představení maďarského folkloru. Doprovodné programy: jarmark, výstavy, pouťové atrakce, regionální gastronomie. Vstup volný.

Hold poslednímu přemyslovskému králi 2023

Projekt Milénium olomouckých Přemyslovců, který v předloňském připomněl 1000 roků od únosu princezny Jitky jejím budoucím manželem knížetem Břetislavem a jejich pozdější usazení se v Olomouci, oživoval připomínku i dalších dvanácti výročí, jež se pozoruhodným způsobem k olomouckým Přemyslovcům váží.

Nezapadlo mezi nimi ani jubileum zavraždění krále Václava III., které se bude připomínat i v letošním roce.

Pietní setkání „Hold poslednímu přemyslovskému králi“ se uskuteční ve výroční den vraždy v pátek 4. srpna 2023 ve 12:45 na Václavském náměstí v areálu národní kulturní památky Olomoucký hrad.

Po vzpomínce na sedmého českého krále a připomínce 990. pravděpodobného výročí narození jeho pětinasobného praděda a prvního českého krále Vratislava v Olomouci budou položeny květiny a zapálena svíce u sochy panovníka v kapli pod presbytářem katedrály, aby pietu zakončilo slavnostní vyzvánění dómských zvonů, které se rozezní ve 13 hodin a 6 minut.

Čas 13:06 odkazuje na přibližnou dobu, kdy mohlo k vraždě dojít a především na letopočet 1306, který vyměněním Přemyslovců v mužské linii znamenal zásadní zlom v českých dějinách.

Srdečně zveme Olomoučanky, Olomoučany i návštěvníky města k účasti; oceníme, pokud také přinesou květinu nebo svíčku.

Tomáš Kryl

mluvčí projektu

Milénium olomouckých Přemyslovců.

ZÁMEK
DŘEVOHOSTICE

PŘÍJEMNÉ MÍSTO
PRO SVATBU
A SVATEBNÍ
HOSTINU

Kontakt: Matrika Dřevohostice 581 297 916

www.drevohostice.cz

**04. 08.
2023
—
13:06**

**HOLD POSLEDNÍMU
PŘEMYSLOVSKÉMU KRÁLI**

717. výročí olomoucké vraždy Václava III.
990. pravděpodobné výročí narození prvního českého krále Vratislava I. v Olomouci

12:45 • shromáždění u domu sv. Václava
12:55 • položení květin k soše Václava III. v tzv. horní kryptě
13:06 • vyzvánění za zavražděného krále v délce 7 minut

Vycházka u příležitosti 157. výročí tovačovské srážky a pietní vzpomínka v Dubu nad Moravou

V sobotu 15. července 2023 se uskutečnila v Dubu nad Moravou od 9.00 hod. pietní vzpomínka na vojáky zemřelé v důsledku srážky pruských a rakouských vojsk u nedalekého Tovačova, k níž došlo 15. července 1866, tedy přesně před 157 lety. Starosta městyse Ivo Čechman v krátkém projevu upozornil na nutnost připomínat si válečné události z minulosti, abychom se vyvarovali jejich opakování, a na nezbytnost poučit se z historie. Jiří Synek, místopředseda Komitétu pro udržování památek z války roku 1866, seznámil přibližně 20 přihlížejících se vzpomínkami jednoho z dubských občanů na události z července 1866.

Poté farář Jan Kornek pronesl modlitbu za zemřelé a starosta Ivo Čechman spolu s místostarostou Pavlem Rychlým a členem rady městyse Pavlem Piňosem položili kytici ke kříži na náměstí. Čestnou stráž u pomníku tvořili příslušníci 27. praporu polních myslivců Jan Březina a K. k. Pionier Kompanie Jakub Novotný v historických uniformách. Pietní vzpomínku ukončila čestná salva a národní hymny České republiky a habsburské monarchie a poté se všichni přesunuli k malému občerstvení do společenské místnosti úřadu. Všem představitelům Dubu nad Moravou je třeba vyjádřit velké poděkování za všestrannou podporu těchto pietních setkání a velmi přátelskou atmosféru, která při nich panuje.

Od 10.30 hod. pak byla u kříže u starého tovačovského mlýna za přítomnosti starosty města Marka Svobody, kastelánky zámku Květy Zajícové a ředitele základní školy Leona Bouchala zahájena již

27. vycházka po místním bojišti, které se na počátku i přes velmi teplé počasí zúčastnilo přibližně 40 zájemců o vojenskou historii, a kterou vedl Jiří Synek. Po krátkém úvodním výkladu se všichni přesunuli na hráz Skašovského rybníka a odtud vycházka pokračovala okolo zámku ke kříži na Olomoucké ulici. U ústředního rakouského pomníku si účastníci vycházky odpočinuli ve stínu a byli seznámeni s průběhem tovačovské srážky a s místními památkami, které se k ní vztahují. U Bezedného dolu byla také k pomníku 108 pruských a rakouských vojáků položena kytice věnovaná městem Tovačov. Výklad byl ukončen u pomníku pruského podplukovníka B e h r a

a odtud se všichni odebrali zpět do Tovačova. Je třeba vyjádřit velký dík zástupcům města Tovačova za péči o památky z války roku 1866 a za dlouhodobou podporu vycházek po bojišti spočívající ve vzorné údržbě okolí všech památek a v případě letošního velmi horkého počasí i v poskytnutí balené vody pro návštěvníky vycházky. V rámci přípravy na letošní vycházku členové Komitétu 1866 Václav Hradil, Jiří Jemelka, Jiří

Synek a také Jan Březina a Petr Hradil v průběhu brigády 20. května 2023 očistili pomníky u Bezedného dolu a na hrázi Skašovského rybníka, vytrhali plevel z mohyly ústředního pomníku a natřeli stříšky stojanů naučné stezky Po stopách bitvy u Tovačova 1866.

Jiří Synek, Komitét 1866

Zemská společnost
Koruny České na Moravě

si Vás dovoluje pozvat na

**Pouť za obnovu
Českého království**

na Svatém Hostýně v neděli 1. září 2013

Program:

9:00 – pěší pouť, odchod z parkoviště v Bystřici pod Hostýněm (u hřbitova)

11:30 – mše svatá

13:00 – krátký pietní akt u Rozhledny Františka Josefa I. (116. výročí položení základního kamene JCKV Františkem Josefem I. dne 1. září 1897)

13:30 – prohlídka rozhledny

Letošní návštěvnická sezóna je plněm proudu. Jak si vedou naše hrady a zámky?

NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ PAMÁTKOVÁ
SPRÁVA V KROMĚŘÍŽI

Kroměříž, 2. 8. 2023

Hlavní návštěvnická sezóna se pomalu přesouvá do své druhé poloviny. Hrady, zámky a další památky se po letech ovlivněných pandemií covid stávají opět hlavními výletními cíli turistů. Postupně přibývá i zahraničních návštěvníků a ve větší míře se někde vrátili školní výlety i zájezdy seniorů.

Národní památkový ústav, územní památková správa v Kroměříži spravuje celkem 27 památek v rámci čtyř krajů: Jihomoravského, Zlínského, Olomouckého a Moravskoslezského. Rozjezd sezóny během prvního prázdninového měsíce byl pozvolnější, menší návštěvnost zejména během prvních čtrnácti dnů v červenci potvrzuje léty platný trend, že pokud panují opravdu vysoké teploty, návštěvníky to láká více k vodě než na prohlídkové trasy památek. Ale při srovnání návštěvnosti v polovině sezóny pozorujeme na většině památek mírný nárůst, u těch ostatních je návštěvnost srovnatelná s minulým rokem.

Olomoucký kraj

– státní hrad Bouzov, státní zámek Jánský Vrch, státní zámek Velké Losiny, státní hrad Šternberk

Správa hradu Šternberk hodnotí sezónu jako úspěšnou, zaznamenali zvýšený zájem školních zájezdů, které v květnu a v červnu tvořily hlavní podíl na návštěvnosti. Rovněž se mírně zvýšil počet zájezdů seniorů. Cestu na Šternberk si našli i cyklisté, okolí nabízí velké možnosti sportovního vyžití a hrad disponuje vlastními prostory pro parkování kol v prosto-

rách dolního nádvoří i hradního parku. Velký zájem návštěvníků je o veškeré gastro akce, které se konají v unikátním prostředí liechtensteinské kuchyně. V pátek 11. srpna se poprvé uskuteční na hradě Podvečerní kostýmované prohlídky s promítáním a proběhnou i další akce. Návštěvnost hradu Bouzova má stoupající tendenci a letos jsme se dostali na úroveň návštěvnosti v roce 2019, tedy předcovidového období. Prohlídková trasa Hrad Bouzov nabízí návštěvníkům při každé prohlídce možnost poslechu restaurovaných hradních varhan a na 1. nádvoří je zdarma k vidění výstava o průběhu jejich restaurování. O víkendu (5. – 6. 8.) proběhne jedna z nejoblíbenějších bouzovských akcí – Bouzovský mumraj. Na zámku Jánský Vrch zaznamenali mírný úbytek českých turistů, naopak se začínají ve větší míře vracet turisté z Polska. Určitě si nenechte ujít noční prohlídky, které na zámku proběhnou v září a říjnovou gurmánskou akci A kuchyni to vonělo.

Moravskoslezský kraj

– Důl Michal, státní zámek Hradec nad Moravicí, státní zámek Raduň, státní zámek Janovice u Rýmařova

Na zámku Raduň vzrostl letos zájem především o programy pro děti – Prohlídky s kněžnou Wandou a Raduňské radovánky aneb kousek Anglie. Zvýšil se i počet mládeže a studentů, kteří zavítali na zámek. Naopak přijelo méně organizovaných zájezdů. Ze zahraničních návštěvníků roste

počet polských turistů. Oblibu u návštěvníků mají všechny speciální akce, v srpnu to bude koncert Musica Harachiana (10. 8.), Dožínková slavnost (12. 8.) a Hradozámecká noc (26. 8.). Zámek Hradec nad Moravicí navštěvují v letošní sezóně nejvíce rodiny s dětmi, naopak počet seniorů mírně klesl. Zcela rekordní byla návštěvnost vozíčkářů, kterým správa zámku umožnila piknik v zámeckém parku. I na Hradci stoupá počet polsky mluvících návštěvníků. Vývrcholením sezóny budou hudební festival Hrad.cz (18.–19. 8.) a Hradozámecká noc (26. 8.). Důl Michal má k 31. 7. vyšší návštěvnost oproti loňskému roku. Zvýšil se počet především polských turistů. V průběhu srpna si návštěvníci mohou prohlédnout dvě výstavy, které jsou i součástí prohlídkové trasy a uskuteční se dvě speciální Noční prohlídky a dne 9. 9. zde proběhne Hornický den. Zámek Janovice u Rýmařova je letos součástí projektu Národního památkového ústavu Po stopách šlechtických rodů, který se v letošním roce věnuje rodu Harrachů. Od 4. srpna bude prohlídková trasa zámku doplněna o výstavu Janovice za Harrachů. A v srpnu (11. 8.) se můžete těšit na letní kino nebo Hradozámeckou noc (26. 8.).

Kontakty a informace:

Mgr. Dagmar Šnajdarová,
pracovník PR NPÚ ÚPS Kroměříž,
573 301 435, 725 308 460, snajdarova.dagmar@npu.cz,

Toto číslo vyšlo s podporou Lékárny U černého orla v Prostějově

Časopis vychází s podporou Koruny České

zelení A DOBA – měsíčník zelených hnutí

Vydává Zelený kruh Olomouc. Náklad 2 500 výtisků. Uzávěrka 15. dne v měsíci.

Šéfredaktor MUDr. Pavel Andrš, výtvarný redaktor Jiří Komár Jurečka

Redakce: V Kotlině 4, 779 00 Olomouc, tel./fax: 585 436 926

e-mail: zeleny.kruh.ol@mybox.cz, <http://www.zelenykruholomouc.cz>

Objednávky na adrese redakce.

Registrováno referátem kultury OkÚ Olomouc pod číslem MK ČR E 12634.

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpným závodem Severní Morava, č. j.: 543/97 - p/1 ze dne 10. 2. 1997

adresát:

Tištěnou verzi tiskneme na recyklovaném papíře běleném bez použití chlóru

TISK: Petr Skyva, tel.: 608 869 087